

Ledamot Kajavas och 1 andra ledamöters fullmäktigemotion om upplysning på rådgivningen för att minska kemikaliebelastningen hos barn

Det kraftiga fallet i födelsetalen i Finland och andra västländer beror delvis på ofrivillig barnlöshet, som har samband med försämrade fertilitet hos personer som försöker få barn. En bidragande orsak till den försämrade fertiliteten är miljögifter, som leder till en kemikaliebelastning i kroppen. Under de senaste tio åren har till och med tiotusentals nya kemikalier kommit ut på marknaden, och det råder fortfarande oklarhet om hur alla dessa påverkar människan.

Mjukgörare i plaster, ftalater och mikroplast betraktas som särskilda risker, i synnerhet för pojkars fertilitet. Mikroplast har på senare tid påträffats till och med i spädbarns testiklar. Enligt nyare forskning har halterna av fluorerade paraffiner dessutom ökat avsevärt hos gravida norska kvinnor.

Den kraftiga ökningen av postförsändelser som beställs från Temu och, mer allmänt, särskilt från Kina kan också bidra till att öka människors exponering för kemikalier.

Utöver mjukgörare i plast och mikroplast är åtminstone äldre eller spruckna kärl en källa till kemikalieexponering som bör uppmärksammas, eftersom tungmetaller ibland kan frigöras från färger eller metaller i sådana kärl. Detsamma gäller repade eller överhettade kärl med teflonbeläggning, från vilka PFAS-ämnen kan frigöras. PFAS-ämnen har konstaterats medföra hälsorisker, såsom infertilitet, leverproblem och störningar i sköldkörtelns funktion.

Människor är ofta inte medvetna om alla dessa källor till kemikalieexponering. En del av exponeringen skulle vara lätt att undvika om kunskapen om riskerna ökade.

En oroad internationell forskargrupp har utarbetat riktlinjer för beslutsfattare och industrin om behovet av att uppmärksamma de risker som nano- och mikroplast medför, särskilt under graviditeten och den tidiga barndomen. Föräldrar rekommenderas dessutom att minska användningen av plast.

Vi fullmäktigeledamöter i Västra Nyland föreslår att föräldrar vid rådgivningarna i vårt område får information om hur kemikalieexponeringen kan minskas. Vi föreslår också att man allvarligt överväger att ta fram en broschyr om ämnet för rådgivningarna.

Källor:

[Forskargruppen: Mikromuovien määrästä ja vaikutuksista sikiöihin ja lapsiin ei tiedetä tarpeeksi – neuvoja vanhemmille, päättäjille ja yrityksille | Oulun yliopisto](#)

[Vanhoissa astioissa huikeita lyijypitoisuuksia – Kuningaskuluttaja – yle.fi](#)

[Onko paistinpannusi jopa myrkyllinen? Näin vältät terveydelle haitalliset kemikaalit - Ilta-Sanomat](#)

[Dokumenttiprojekt: Teflonin kirous – arkisen pinnoitteen hyttävä tarina – Yle TV1 – yle.fi](#)

Undertecknade

den 28 april 2026

Kajava Henna / inlämnare av frågan

Laaksonen Merja